

**Серія
„Спортивна слава
Львівського державного університету фізичної
культури”**

**АНДРОСОВ
ГЕННАДІЙ ІВАНОВИЧ**

**Життєвий шлях, спортивні досягнення,
науково-педагогічна діяльність**

Бібліографічний нарис

Укладач Ірина Свістельник

Series
„Sporting glory of the Lviv state University of physical culture”

Gennady Androsov

Vital way, sporting achievements, scientific and
pedagogical activity

Bibliographic essay

Compiler Irina Svistel'nik

УДК 796.071:016:929

ББК 75+91.9

А 66

Серія
„Спортивна слава Львівського державного
університету фізичної культури”
Започаткована 2015 року

Андросов Геннадій Іванович: життєвий шлях, спортивні досягнення, науково-педагогічна діяльність : бібліогр. нарис / уклад. Ірина Свістельник. – Л. : [б. в.], 2015. – 11 с.

До бібліографічного нарису увійшли короткі відомості про життєвий шлях, спортивні досягнення, науково-педагогічну діяльність та друковані видання вихованця Львівського державного університету фізичної культури, олімпійського чемпіона Геннадія Івановича Андросова.

© Свістельник І., 2015

АНДРОСОВ ГЕННАДІЙ ІВАНОВИЧ

(1 серпня 1939 р.)

Народився 1 серпня 1939 року в селі Красному Венгерівського району Новосибірської області (Росія). Закінчив Львівський державний інститут фізичної культури (1962), заслужений майстер спорту СРСР (1963), чемпіон Європи 1962 року на дистанції 400 м комплексним плаванням, бронзовий призер чемпіонату Європи 1966 року на дистанції 1500 м вільним стилем. У складі збірної команди СРСР захищав честь країни на Олімпійських іграх у Мельбурні (Австралія) 1956 року. Наймолодший майстер спорту СРСР та наймолодший чемпіон I Спартакіади СРСР 1956 року.

1963 року у складі збірної команди СРСР виступав на Олімпійських іграх у Римі (Італія). Неодноразово брав участь у міжнародних змаганнях у Великобританії, Федеративній Республіці Німеччини, Югославії, Румунії, Угорщині та ін. Готувався до Олімпійських ігор 1964 року в Токіо, але 22 лютого 1964 року, напередодні відльоту до Москви, на останньому тренуванні у Львові серйозно травмував ногу, яка вже не підлягала операції. Упродовж півроку лікувався і вчився знову ходити.

У Львівському державному інституті фізичної культури працював від 1965 року на посаді викладача кафедри плавання. Брав участь у наукових дослідженнях з теми „Методи визначення стану тренуваності та

працездатності плавців”. З 1990 до 1995 року очолював кафедру плавання. Доцент (1992).

Звільнився 1999 року.

За високі досягнення у спорті Г. І. Андросову Указом Президента України була призначена Державна стипендія (1999).

Наукові праці Г. І. Андросова:

1986:

1. Содержание и организация самостоятельной работы студентов в институтах физической культуры / Ю. А. Резников, В. М. Готлиб, Г. И. Андросов, В. В. Михайлов, Н. И. Степанченко : отчет о НИР : № ГР 0186.0076694. – Львов, 1986.

1988:

2. Андросов Г. И. Деловая игра „Организация и судейство соревнований по плаванию” / Г. И. Андросов, В. М. Готлиб, Н. И. Степанченко // Активные методы обучения при подготовке специалистов по физической культуре и спорту : метод. реком. – Львов, 1988. – Гл. 1. – С. 26–45.
3. Андросов Г. И. Методика создания игровых занятий с целью повышения познавательной активности студентов / Г. И. Андросов, Н. Н. Чаплинский, И. Биян // Проблемы подготовки и повышения квалификации кадров по физической культуре и спорту в свете перестройки высшей школы : тез. докл. Всесоюз. науч. конф. – М. : ГЦОЛИФК, 1988. – Ч. 2. – С. 126–127.
4. Андросов Г. И. Примеры деловой игры и разыгрывание ролей // Активные методы обучения при подготовке специалистов по физической культуре и спорту : метод. реком. / Г. И. Андросов – Львов, 1988. – Гл. 5. – С. 25–45.
5. Готлиб В. М. Активные методы обучения при подготовке специалистов по физической культуре : метод реком. для студ. и

професорсько-преподавального складу ін-тів фіз. культури / В. М. Готліб, Н. І. Степанченко, Г. І. Андросов. – Львів, 1988.

6. Методологічні основи і шляхи створення навчальних програм для підготовки фахівців в області фізкультурного освіти / Г. І. Андросов, В. М. Готліб, Н. І. Степанченко, Б. В. Турецький, Н. Н. Чаплинський // Науково-педагогічні проблеми фізичної культури і спорту в світлі основних напрямків вищої і середньої спеціальної освіти в республіці : тез. докл. респуб. наук.-практ. конф. – Івано-Франківськ, 1988. – С. 4–5.

1989:

7. Самостійна робота студентів – найважливіший компонент підготовки фахівців в системі фізкультурного освіти / Ю. А. Резніков, Г. І. Андросов, В. М. Готліб, В. В. Михайлов, Н. І. Степанченко // Теорія і практика фізичної культури. – 1989. – № 10. – С. 29–31.

1991:

8. Удосконалення підготовки фахівців по фізичному вихованню з допомогою тестування / Ю. О. Резніков, Г. І. Андросов, В. М. Готліб, О. М. Мокров // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : тези доп. II Регіон. наук.-практ. конф. – Л., 1991. – Ч. 2. – С. 63–64.

1994:

9. Гульгоров О. І. Оптимізація проведення вступних іспитів до інституту фізичної культури / О. І. Гульгоров, В. М. Готліб, Г. І. Андросов // Підготовка фахівців фізичної культури та спорту в Україні : матеріали I Респ. наук.-практ. конф. – Луцьк, 1994. – С. 141–143.
10. Використання кількісних показників в дослідженні педагогічного процесу / В. М. Готліб, В. І. Куриш, О. Ю. Сидорко, Г. І. Андросов // Фізична культура та спорт – важливий фактор виховання особистості та зміцнення здоров'я населення : тези звітної наук.-практ. конф. викладачів ін-ту за 1993 р. – Л., 1994. – С. 97–99.

11. „Дерево властивостей” усної відповіді студента / М. М. Чаплінський, Г. І. Андросов, У. І. Трегуб, Н. В. Максимова // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : [тези доп.] II Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1994. – Ч. 1. – С. 34–35.
12. Прогностичне значення інтелектуальних здібностей при оцінюванні готовності абітурієнтів на вступних іспитах / О. І. Гульгоров, В. М. Готліб, Г. І. Андросов [та ін.] // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : [тези доп.] II Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1994. – Ч. 1. – С. 12.

Публікації про Г. І. Андросова:

1. Андросов Г. И. [Электронный ресурс] // Динамо. Энциклопедия. – С. 205. – Режим доступа: <https://books.google.com.ua/books>
2. Геннадій Андросов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://translate.google.com.ua/translate>
3. Геннадій Андросов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sports-reference.com/>
4. Список заслуженных мастеров СССР (плавание) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pryzhky.ru/article>
5. Яремко І. До слави через паркан / Іван Яремко // Львівська пошта. – 2009. – № 85(823).
6. Яремко І. „Ех, якби мені не забороняли грати у водне поло...” / Іван Яремко // Високий замок. – 2014. – 30 лип.
7. Яремко І. 100 персон львівського спорту. – Л. : Тріада плюс, 2010. – С. 12–14.
8. Gennady Ivanovich Androsov [Electronic resource] // Wikipedia. – Access mode: <http://en.wikipedia.org/wiki/>

До слави через паркан

Наймолодшому львівському олімпійцю - уже 70!

Іван Яремко

Львівська пошта, четвер, 6 серпня 2009, №85(823)

Колись Геннадій Іванович розповідав мені, як ледь не втопився дитиною, коли поліз до води по латаття, що йому сподобалося. І тільки вчасна допомога дядька врятувала хлопця, який уже борсався у воді напівживий. Цю історію я пригадав, коли недавно довідався, що перший олімпійський чемпіон з плавання 1896 року в Афінах угорець Альфред Хайош заповзявся навчитися добре і швидко плавати, коли на його очах у стрімких водах Дунаю потонув його батько... З отаких екстремальних історій виростають майбутні чемпіони.

А у львівській басейн "Динамо" Гена потрапив малим школярем... через паркан, бо в тому віці хлопці потрапляли у басейн тільки таким шляхом, щоб похлюпатися у воді, поніжитися на сонечку. Тут малого худорлявого школяра й запримітив тренер із плавання Матес Аврумівич Кофнер, якого тоді всі називали Миколою Матвійовичем. Отак підійшов якимось до групки хлопців і запропонував: "Хочеш навчитися добре плавати?" Видно, добре око мав досвідчений фахівець, бо через кілька років малий Андросов почав вигравати змагання і встановлювати рекорди. То були післявоєнні роки і спорт для молоді був основним захопленням. Стадіони, басейни, відкриті спортивні майданчики були заповнені зранку до вечора молоддю, яка з ентузіазмом бігала, стрибала, плавала, бавилася м'ячем. Тоді працювали басейни "Динамо", "Спартак", "Медик", спорткомбінату (нині - на площі Петрушевича), де працювали тренери високого класу - В.Вілкова, М.Кофнер, С.Астремський, Ю.Сосін, О. Ткаченко та інші, які щороку виховували, плекали нових майстрів спорту з плавання та стрибків у воду. Імена Вадима Мартинчика, Фаріда Досаєва, Георгія Прокопенка, Юрія Громака швидко стали відомі в країні. Недарма ж зі Львова вийшло чимало знаних спортсменів, які успішно виступали на змаганнях європейського рівня. На жаль, усе це в минулому. А у перші післявоєнні роки спортсмени і тренери серйозно ставилися до тренувань і перші результати не забарилися.

Геннадій Андросов став наймолодшим майстром спорту в країні, а 1956 року на І спартакіаді народів СРСР і наймолодшим чемпіоном, коли переміг на марафонській дистанції на 1500 метрів. Газета "Комсомольская правда" нагородила випускника львівської школи магнітофоном, і його було включено до складу олімпійської команди, що готувалася до виступу на XVI Олімпійських іграх в Австралії. Там і відбувся дебют наймолодшого львівського олімпійця, якому щойно минуло 17 років - у такому віці тоді рідко хто досягав рекордних результатів. Наступного року львів'янин успішно освоїв нову дистанцію - 400 метрів комплексним плаванням - і встиг встановити новий світовий рекорд. На жаль, ця дистанція ще не входила до олімпійської програми, а тому на Ігри 1960 у Римі Андросов поїхав знову виступати на 1500 метрів вільним стилем. Двічі на іграх показав 16й результат і був найкращим серед радянських спортсменів.

Андросов Геннадій Іванович народився 1 серпня 1939 року. Заслужений майстер спорту, "Динамо" (Львів), чемпіон Європи (1962) у комплексному плаванні на 400 метрів (5.01,3), бронзовий призер першості Європи (1958) на 1500 м вільним стилем. Неодноразовий чемпіон України та СРСР (1956 - 1963) на різних дистанціях. Рекордсмен світу та Європи у комплексному плаванні на 400 м (1957). Учасник Олімпійських ігор у Мельбурні (1956) та Римі (1960).

Готувався він і до Токійської олімпіади 1964 року, але зазнав важкої травми, яка перекреслила всі його плани і надії. Адже його улюблена дистанція на 400 метрів була

нарешті включена до олімпійської програми і рекордсмен Європи міг сподіватися поборотися з американцями за медаль...

Напередодні відльоту до Москви на тренувальний збір, 22 лютого 1964 року, на останньому львівському тренуванні сталася справжня трагедія. Оту доріжку, по якій і донині крокують на стадіон "Україна" вболівальники, спортсмени використовували як санну трасу, по якій часто з вітерцем летіли вниз. І ось шестеро молодих здорових чоловіків на санках на великій швидкості мчить вниз... Унизу посередині доріжки стояв металевий стовп, щоб нею не їздили автомобілі. У той стовп і потрапила нога Геннадія Андронова. У Львові ніхто не наважився оперувати те, що залишилося від ноги. А тому потерпілого відправили до Москви літаком. На жаль, у столиці професоратравматолога, який спеціалізувався на подібних травмах, тими днями не було. Поки він повернувся, нога до операції вже не надавалася. Тільки через півроку потерпілому вирізали малу гомілкову кістку і якимось "зліпили" стопу. Треба було навчитися знову ходити... До швидкого плавання Андросов уже не повернувся, але його так тягнуло у воду, що він ще два роки виступав у динамівській команді водного поло.

Коли полишив виступи у басейні, пішов працювати на кафедру плавання рідного інституту фізичної культури, де згодом став доцентом, завідував кафедрою. Отримав державну стипендію, яку йому як "видатному діячеві в галузі фізичної культури та спорту" президентським указом 17 лютого 1999 року присвоїв Леонід Кучма. Тож високі спортивні досягнення Геннадія Андросова назавжди викарбувані золотими літерами в історії українського спорту.

70 років - вік непростий для спортсменів високого класу, які у молоді літа віддали багато сил для встановлення рекордів та здобуття медалей. Тож, даються чути старі травми та болячки, але ветеран львівського спорту з приємністю та хвилюванням зустрів керівників обласного спорту, рідного університету фізкультури та товариства "Динамо", які 1 серпня прийшли привітати видатного спортсмена і побажати йому доброго здоров'я.

Вітаємо ювіляра з найкращими побажаннями здоров'я та радісних днів! Наймолодшому колись львівському олімпійцеві - вже 70!

„Ех, якби мені не забороняли грати у водне поло...”

Іван Яремко

Високий замок –online [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.wz.lviv.ua/far_and_near/127989

На жаль, видатний спортсмен не зміг побувати на святі водного поло, століття якого спортивна громадськість відзначала минулої неділі. Старі болячки не дозволяють Геннадію Івановичу виходити з дому. Але напередодні ювілею він охоче поділився своїми «ватерпольними» спогадами.

Один із найсильніших плавців післявоєнної пори, один із перших радянських чемпіонів Європи та рекордсмен світу, Геннадій Андросов досі жартома скаржиться, що вище керівництво збірної СРСР з плавання заборонило йому грати у водне поло. «В іншому випадку міг би запросто потрапити до ватерпольної збірної, як це зуміли зробити інші наші видатні плавці. Проте мені так і не судилося стати справжнім ватерполістом», -

розводить руками Геннадій Іванович.
– До Львова я приїхав разом із мамою у 1946 році, - розповів Геннадій Іванович. - У нас вже тут жила рідна тітка. Батько загинув на війні, мама працювала в пральній, тож я в дитинстві більше часу проводив на вулиці. І от в компанії таких же ровесників-шибеників ми частенько перелазили через паркан відкритого басейну «Динамо», що на теперішній вулиці Стуса. Було цікаво подивитися, що там коїться, як інші хлопці вже вміють плавати...

Так нас і помітив тренер Матес Аврумович Кофнер. Було це у 1952 році. Я тоді ще не вмів плавати, але дуже хотів навчитися. А він, вочевидь, шукав активних і непосидючих учнів. Ну а кому не подобається плавати? Вода завжди приваблює. Крім того, тоді на території басейну завжди було весело і людно: займалися також стрибуни у воду, ватерполісти, проводилися турніри рівня чемпіонатів СРСР. Всі ми хотіли бути подібними на старших за нас, високих, атлетичних спортсменів. А Кофнер умів зацікавити, перемежовуючи кілометри тренувань цікавими іграми. Йому на той час було близько сорока років. Чудовим наставником була також і його дружина – заслужений тренер України Валентина Дмитрівна Вілкова. Попри те, що я був худорлявим, успіхи у плаванні не забарилися.

Уже у 1956 році я став наймолодшим переможцем I Спартакіади народів СРСР з плавання, поїхав на Олімпіаду в Мельбурн, ще через рік встановив рекорд світу, потім виграв чемпіонат Європи... Але поряд з тим завжди грав і у водне поло. Під керівництвом Кофнера виступав за команду «Динамо» на першостях УРСР, їздив з ватерполістами на змагання першості спортради товариства «Динамо». Основними нашими суперниками на республіканських змаганнях були команди Києва та Харкова. Грав поруч з нашими лідерами Вадимом Мартинчиком, Геннадієм Пінським, Володимиром Седневим, Юрієм Курбатовим, Вадимом Черновим, Юрієм Стьопіним, Юрієм Скловським та ін. Із двома останніми дружив найбільше.

На той час львівське водне поло переживало справжній бум. Уявіть собі, що лише на першість Львова грали 16 (!) команд: «Медик», «Наука», «Буревісник», СКА, ДЮСШ, «Спартак», ВПС, «Авангард», «Динамо»... На той час всі ватерпольні команди Радянського Союзу постійно поповнювалися плавцями. За деякий час до збірної СРСР потрапили Мартинчик, Куренной, Мшвенієрадзе, Бреус, Новиков, а дещо раніше – Кістяковський, Поджукевич, Мешков, Ушаков, Китаєв... І я вже у 1955 році грав за юніорську збірну СРСР з водного поло. Здається, був там єдиним представником Львова. А готували нас стати заміною для лідерів олімпійської збірної. Провели кілька тренувальних зборів. Мені, як плавцю, завжди вдавалося першим встигати до місця викидання м'яча. Заняття цією прекрасною грою зовсім не заважало прогресу моїх результатів в плаванні...Проте напередодні Олімпіади-1956 керівництво збірної СРСР з плавання суворо заборонило кандидатам на поїздку до Австралії грати у водне поло. Вочевидь, побоюючись можливих травм лідерів команди. Хоча, насправді, це все - повна дурня! Кажу про це як багаторічний викладач кафедри плавання Львівського університету фізкультури. Навпаки, граючи з ватерполістами, плавці розвивають певні групи м'язів, набираються сили, витривалості та психологічно відпочивають від виснажливого плавання від бортика до бортика... І лише на етапі завершення своєї спортивної кар'єри плавця я нарешті награвся у водне поло вже донесхочу. У складі львівського «Динамо» здобув друге місце на першості України 1965-66 років. Проте за віком вже не міг нарівні суперничати з лідерами за місце в основному складі команди, яка тоді була грозою авторитетів вищої ліги СРСР. Тож можете так і написати: Андросов досі шкодує, що свого часу йому не дозволили потрапити до ватерпольної збірної...

Світлини:

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АНДРОСОВ
ГЕННАДІЙ ІВАНОВИЧ**

Життєвий шлях, спортивні досягнення,
науково-педагогічна діяльність
Бібліографічний нарис

Укладач – Ірина Свістельник